

సుద్యుక్తి
 చుక్కచుక్క
 పంతుల బోధాక్షర

చంద్రకి విసుగ్గా ఉంది. ఆలోచనల్లో దొడ్లుకోంది. ఆ మె కి అందరిమీద
 తలవేడెక్కిపోయి దిమ్ముగా వుంది. కోసంగా వుంది. తనమీద తనకే చిరాగ్గా
 అననూనంగా మంచంమీద అటూ యటూ వుంది. ప్రక్కనే బొంతమీద రజని

వౌశ్యేరక్కుండా విద్రవితోంది. ఏదేళ్ళు ఆ విల్లవి చూసి భారంగా విట్టూర్చింది చంద్ర.

ఏడుపొస్తోంది.

అమెకి తెలీకుండానే కన్నీరు అమె చెంపంమీద నుంచి జారి చారలు కట్టింది సీలి. గుఫేను రొదచేస్తూ, తిరుగు తోంది. ఆ కబ్బం చంద్రకి భరించ లేనిదిగా తోచింది. తలలో నూచుల్తో పొడుస్తున్నట్టుగా దాని కిద్రు కబ్బం వినలేకపోతూవుందామె పేను కట్టే ద్దామా అనిపించింది కాని ఉక్కపోతతో ఊపిరాడదు. చెమట్లుపట్టి, శరీరమంతా ముద్దగా తడిసిపోతోంది. ఆ పరిస్థితి మరీ రోత.

చంద్రకి వంటింటి వసారాలోనుంచి మాటలు వినిపిస్తున్నాయి.

అమ్మ వన్నగా ఏదో గొణుగుతోంది. మధ్య మధ్య ఆవిడ గొంతు దూఱంతో పూడ్చుకుపోవడం తెలుస్తూనే వుంది. మధ్యలో నాన్న కంఠశేసుకుని ఏదో అంటున్నాడు. నాళ్ళేం మాట్లాడుకుంటున్నారో తనకి తెలుసు తెరలు తెరలుగా వచ్చే దూఱాన్ని విగబట్టుకోడానికి ప్రయత్నిస్తూ ఆ మాటలు అవకలి గదిలో వున్న తనకి వినిపించేస్తాయేమో వన్నట్టుగా అమ్మ బొంగురు గొంతుతో మాట్లాడుతోంది.

చీ. వెధవకొంప. ఎన్నాళ్ళని యిలా భయం తెప్పరిమీద ప్రయాణించడం :

తల్లీ, తండ్రీ, చెల్లీ - అందరూ తనతో బెంగగా బెరుగ్గా ఒదిగిపోతూ ప్రవర్తించడం - ఎంత దుస్వహంగా వుంది !

ఎవరూ తనతో ప్రేగా వుండలేరు. ఎక్కడ ఏ మాట జారితే తమ మధ్య నిందొక్కుకునివున్న అర్థిక సంబంధాల దారం పుటుక్కున తెగిపోతోందోనన్న బెంగ. అంతేనా? అది తప్ప తమ మధ్య మరే అనుబంధమూ లేదా :

ఇంట్లో వియ్యం నిండుకుంటే - వియ్యం లేవని చెప్పడానికి జంకుతూ, 'చంద్రా, ఆ వియ్యం డబ్బాలోనుంచి ఓ గ్లాసుడు కొలిచి తీసుకురామ్మా ఎవరు మరుగుకోంది' అని కేకేస్తుంది అమ్మ. వియ్యం నిండుకున్నాయనీ - ఆ పూటకి మాత్రమే వున్నాయనీ - ఆవిడ ఉద్దేశ్యాన్ని అలా తెలియజేస్తుంది.

ఓణీలు చిరిగిపోయేయని చెప్పడానికి బదులు - ఆ చిరుగుల ఓణీలోంచి పెల్లు వికే అందాల్సి తనముందు ప్రదర్శిస్తూ అదే పవిగా తన కళ్లెదుట తిరిగే చెల్లీ.

వీడికట్టకోవం తన వర్చు తడుముతూ తన కంఠపడేసరికి - 'చిల్లర డబ్బులు యేమైనా వున్నాయేమోనని -' అంటూ వెకిలిగా నవ్వడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ - నాన్న . .

తను తెచ్చే జీతంతో ఇల్లు గడనాల్సిని మాట విజమే కానీ - కేవలం ఆ ఒక్కనాస్తవంకోసం - పూర్వపు అనురాగాలూ మమతానుబంధాలూ, ప్రేమలూ అన్నీ

విపరమై విస్తేజమై పోవాలా ! అంతా
యాంత్రికంగా కృత్రిమంగా తయారవ్వాలా ?

చంద్రకి ఏడుపొస్తోంది.

నాన్న ఏదో అంటున్నాడు. అమ్మ
వెళ్ళి-ళ్ళు హఠానీ నొక్కొలు లాగా
వివిపిస్తున్నాయి.

'ఉమ్.... ఏ ద వ కే - ఆది లేస్తే
వింటుంది, అంటున్నాడు నాన్న.
ఏడుపుని ఆపుకునే ప్రయత్నంలో అమ్మ
ఉచ్చాస నిశ్వాసలు బరువుగా
వివిపిస్తున్నాయి.

వరండాలో క్లాసు పుస్తకం పట్టుకుని
దిక్కులు చూస్తోంది చెల్లి ఉమ. దానికి
పుస్తకం మీద ధ్యాస నిలవటం లేదు.
దాని మనసిప్పుడు కల్లోల సముద్రంలాగ
వుంది కాబోలు, ఇంట్లో ఎదురవుతున్న
పరిణామాల్ని చూస్తూ- ఆకలింపు చేసుకో
గలిగే వయసు, అవగాహన లేక దాని
మనసు ఎంత అస్తవ్యస్తంగా తయార
యిందో ?

చంద్రకి ఏదైతీ పోతున్నట్లవిపి
స్తోంది. వెర్రిగా కేకలు వేయాలని
విస్తోంది.

కరెంటు పోయింది.

తిరుగుతున్న ఫేను కట్టం ఒక్క-
సారిగా ఆగిపోయింది. కాలమేస్తంబించి
పోయినట్లయింది చంద్రకి. లేచి లైటు
వెలిగించే ఓపిక లేదనిపిస్తోంది.

రెండు విముషాలు గడిచేయి.

ఉక్కపోత భరించలేనిదిగా ఉంది.

కోడిగుడ్డు లాంతరు వెలిగించి తెచ్చి
గదిలో పెట్టి వెళ్ళిపోయింది ఉమ.

విశృద్ధం. ఒక మాట లేదు. పలక
రింపులేదు.

తరతరాల క్రతుత్వం, ద్వేషభావం
తమ మధ్య తివ్వవేసుకూచున్నట్లు -

లాంతరు పెట్టేసి వెళ్ళిపోతున్నదాన్ని
జడ పుచ్చుకుని లాగి, ఆ చెంపా యీ
చెంపా వాణించా లనిపించింది చంద్రకి.

'నేను నీ అక్కనే దెయ్యంవో !
నాకో అంత నిర్లిప్తంగా ప్రవరిస్తా
వెందుకే ?' అని అరవాలనిపించింది
చంద్రకి.

ఉద్యేగంకో వళం కప్పిన మనసుని
స్వాధీనివర్చుకోవడం సాధ్యం కావటం
లేదు చంద్రకి. దబదబ తలమీద చేతుల్తో
బాదుకుంటూ వెక్కివెక్కి ఏడవటం
ప్రారంభించింది.

చంద్ర ఏడుపు విని ఇంటిల్లిపాదీ
గాభలాగా అక్కడికి చేరారు.

'చంద్రా, ఏమయిందే ?' అంటూ
సముదాయించబోయింది తల్లి జానకమ్మ.
ఒక్క విసురున ఆవిడ చెయ్యి విసిరి
కొట్టింది చంద్ర.

'ఇంకా ఏం కాలేదు- కాలేదనే ఏడు
స్తున్నాను' అంది రోషంగా.

'ఏమిటి తల్లీ ?' విస్తు పోతూ
అడిగింది జానకమ్మ.

'నా చావు' విసురుగా వచ్చింది

జవాబు. ఆ జవాబు కనుక్కున వడునైన కత్తిలా గుండెలో దిగబడిందో యేమో- 'అయ్యో, చంద్రా' అంటూ ఏడుస్తూ కుప్పలా కూలబడిపోయిందానిద నోట మాట రాక చూస్తూ వుండిపోయేరు అవధానిగారు.

ఈ హడావిడితో మెలకువ వచ్చేసిన రజని భయంతో చప్పున లేచిపూచుంది. అందరివేషా భయభయంగా చూస్తూ వుండిపోయింది. శబ్దమే తప్ప వలుతు లేవి ఆ పిల్ల గొంతులోనుంచి బాధాకరమైన అన్నప్పపు ద్వనులేవో వెలువడ్డాయి.

చంద్ర చప్పున కలెత్తి ఆ పిల్లవేపు చూసింది. 'ఈ మూగిముందోకర్తి- కవిలాగ నా బ్రతుక్కి- దాపురించింది' తసిగా అనుకుంది. మరు క్షణంలో విలువునా కంపించిపోయింది. అంత క్రూరంగా ఆ పసిదాని గురించి ఎలా అనుకోగలిగింది! చంద్రకి తనమీద తనకే అవహ్యాంగా వుంది

నోడులేవి ఆ పిల్లగురించి అంత కఠినంగా, కరుగ్గా, విసుగ్గా ఎలా అనుకో గలిగింది తను? తనలోని ఆదర్శం, ఆలోచన, ఔన్నత్యం, ప్రేమ- అన్నీ ఏ మారుమూలంకి చెందిపోయాయి? 'నీకు స్థిరమైన ఋర్తయాలు లేవు. నమ్మిన దాన్ని అపరించగలిగే దృఢచిత్తం లేదు. ఆవేశం తప్ప ఆలోచన లేదు. అందో కన తప్ప అవగాహన లేదు..' అని తన

మనసులో ఎవరో కేకలు వేస్తున్నట్టని పించింది చంద్రకి. బాధతో కృంగిపోతూ 'భగవాన్' అనుకుంది చంద్ర.

* * *

రజనిని తను ప్రేమించలేకపోతోంది. ప్రేమతో ఆదరించలేకపోతోంది. మరెం దుకు ఆ పిల్లను తీసుకొచ్చి యింట్లో పెట్టుకున్నట్టు? ఏం ఉద్దరిల్లమని? ఎన్నో అదర్శాలువరికి, ఎంతో గొప్పగా సూర్యం వద్దవి మరీమరీ చెప్తున్నా విన కుండా ట్టడలగా రజనిని తీసుకొచ్చింది. మొదట్లో ఎ వ రి నీ పట్టించుకోకుండా దైర్యంగా, తన మనసుకి నచ్చినట్లు- రజనిని ఎంతో అభిమానంగా చూసు కునేది.

కావి. రాసురాసు తన మట్టా నమాజం తనవేపు వేలెత్తి చూపుతూ, హేళనచేస్తూ, తనవి దోషిగా నిలబెట్టి, సిలువ వేస్తున్నట్టనిపించి- ఆ సంఘటనల సరంపరకి తట్టుకోలేకపోతోంది తను. తనలోని ఆకయాం గాలిపటాలు వాస్త వాల ముళ్ళ కంచెలకి తగులుకొని కళా : వికలైపోయాయి

పట్టుదల పట్టుతప్పి, దైర్యం సడలి- అదైర్యం చోటుచేసుకుంటోంది. పరిస్థి తుంకి ఎదురాడి పోరాడగలిగే గుండె దిటవు తనకి లేదు గాక లేదు. ఈ నిందల వల్లకీ తను మోయలేదు. ఈ వెక్కిరింకల అగ్నిగుండంమీద తను నడవ లేదు. తను మామూలు మనిషి. కోరికలు,

“ఈ ఇంటి కున్న
“ఫినిలట్” అదే
ఎల్లప్పుడూ వున్నావు
లాజ్జి బిల్లు ముని
గినా - మీరు సుర
క్షితంగా బయట
పడొచ్చు

AVM

అ క ల, దుః ఖ య, సంకోషం, వ్యస్నానం, స్వాస్థ్యం - అన్నీ ముప్పిరి గొంటూ వుంటే అకులా అల్లల్లాడిపోయే సామాన్యమయిన వ్యక్తిత్వం తనది.

కేవలం వుద్రేకం, ఏదో చేసేయాంనే తపన. ఏదో సాధించేస్తున్నానన్న అహంకారం. ఎవరిమీదో, దేవికో కసికో - క్రోధంకో ఏదో చేయడం. అంతా అయోమయం. తన మానసికస్థితి తనకే అగమ్యగోచరం. అంధకార బంధురం.

నమ్మిన విశ్వాసాన్ని దృఢ చిత్తంతో కడదాకా దీక్షతో నిర్వర్తించ గలగే చేవ తనకిలేదు

అది తనకి తెలుసు. తన మనసు అనుక్షణం విరిచిసి ఆ విషయాన్నే ఎత్తి యువ

చూపుతూ తన గుండె గూడువట్లను కుదిపి కుదిపి వదిలిపెడుకోంది.

అందుకే సూర్యం అన్నాడు: “చంద్రా నీకు తెలియదు - జీవితాన్ని జీవితంలాగే చూడగలగడం నేర్చుకోవాలి. జీవితం నివిమా నన్నివేళాల లాగానో, నవలల్లో దొర్లై సంఘటనల మాదిరిగానో నడిచేది కాదు. అది కఠిన వాస్తవం పుట్టి. అందులో ఎన్నో దొంకదార్లు. ముళ్ళ పొదలు - విమాత్రం అజాగ్రత్తగా ఉన్నా వాళ్ళంతా చీరుతుంటుంది సుమా ! నా జీవితంపట్ల యింత దయ, సానుభూతి, కరుణ చూపిస్తున్నావు. నాకది బాట ... రజవిని చేరదీస్తే నీకెడరయ్యే పరిస్థితులు ఎంత గడ్డుగా వుంటాయో

వీకు తెలియదు. అదెన్ని చేదునమస్యల్ని సృష్టించి - నీచట్టూ ఎంత వీరత్వకరమయిన వాతావరణం ఏర్పరుస్తుందో నువ్వు ఊహించ లేకపోతున్నావు వద్దు చంద్రా-రజనివి తీసుకెళ్తానని అనకు నాకోసం భగవంతుడు సృష్టించి యిచ్చిన అవకాశంలోనే దాన్ని వుండనీ..."

తను దుఃఖంతో మైవంలా కరిగి పోయింది.

ఏం మనిషి యితను! కష్టం, భార, చికాకు - ఇన్ని అతన్ని చుట్టుముట్టి - జీవితాన్ని చిద్రుపలు చిద్రుపలు చేస్తున్నా - ఇంత నిర్భరంగా, ఇంత దైర్యంగా - మొండిగా - ఎలా వుండగలుగుతున్నాడు. విషాదసాగరంలో మునిగి పోతూ కూడా ఎలా నిర్వికారంగా మనలుకోగలుగుతున్నాడు? ఏమిటితని కత్తవ్వం!

తను అనేకంతో అంది: "నా చుట్టూ సమాజం నన్నెన్ని అవహేళనలకి గురి చేసినా నేను బెదిరిపోను సూర్య - నా నిర్ణయం మారదు. ప్లీజ్ రజనివి వంరక్షించే అవకాశం నాకివ్వ సూర్యం - నేను నీ కష్టంలో చేయూతవివ్వాలి. అంతే రజని చిన్నారి బ్రతుకు చీకటి గుయ్యారంలా తయారవడానికి పిల్లలేదంటే. అహరహమూ దాని బ్రతుకులో చీకటి, నిరాశ, దైన్యం - చోటుచేసుకోడానికి పిల్లేడు. అసలే దానికి నోరివ్వకుండా భగవంతుడు తీరని ద్రోహంచేసాడు.

"కష్టం వస్తే నోరువిప్పి, ఎవరికయినా

ఎలా చెప్పుకోగలడు? దాని గోడువెచ్చని కన్నీళ్ళు తుడిచిపెట్టడానికయినా ఒక శ్రీహస్తం అవసరం ఉందని గుర్తించలేనా సూర్యం! ఆ శ్రీమూర్తివి నేనే ఎందుకు కాకూడదు? రజనివి నేను సాకుతాను. ఆ పిల్ల అలనా పాలనా చూస్తాను. పెంచి పెద్దదాన్ని చేస్తాను. బ్రతుకులో విషాదంతో ఆ పిల్ల మానసికంగా క్రుంగిపోతూ - బ్రతుకంటే విరక్తిగా, హేయంగా, భరించలేని వరకంగా - బెదిరిపోతూ, బెంగబెంగగా కాలం గడవటాన్ని నేను ఊహించలేను సూర్యం.... నాకీ అవకాశం యివ్వు ఇదే నేను నా జీవితాదర్శనంగా పెట్టుకుంటాను - ఎండిపోయిన నా ఎడారి మనసులో మమకల మదురిమలు వింపుకుంటాను సూర్యం అర్థంచేసుకోవూ? " అంది ఉద్యేగంగా.

సూర్యం చిన్నగా నవ్వి చూపేడు.

ఈ మనిషి గుండె ఎంత కరుకైతనది! ఇలాంటి స్థితిలోకూడా ఎలా నవ్వగలుగుతున్నాడో!

'రిస్కె - తీసుకుంటున్నావు'

'ఓదిపోతావు సుమా!' అనే దోరణిలో అతనలా అనేసరికి తన మనసు చివుక్కుమంది. వట్టుదం మరింత హెచ్చింది.

'రిస్కె - తాడు సూర్యం - ఈ వరిస్థితుల్లో ఇది నాకవిన బాధ్యతగా భావిస్తున్నాను -' అంది గంభీరతని నిలుపుకోడానికి ప్రయత్నిస్తూ.

మూర్యాన్ని ఎలాగో అంగీకరింప జేసింది. రజనిని ఓవంచీవిండా అప్పిల్లి బట్టలతోపాటు తీసుకొచ్చి యింట్లో దిగబెట్టాడు. ఆ రోజెంతో గర్వంగా అవిసింది తనకి. ఏదో సాధించ తోతున్నదనే ఆలోచనలతో మనసు ఉద్రేకంతో సంబరపడిపోయింది.

“రజనిని తీసుకొచ్చేస్తూవుంటే కాంతంగాడు ఏమీ గొడవ పెట్టలేదు కదా” అడిగింది కుతూహలంగా.

మూర్యం తన పహజి దోరణిలో తేలికగా నవ్వేస్తూ “పెద్ద తుపాను పెట్టి వెలిసింది యింట్లో. ప్రాణనష్టం ఏదీ జరగలేదనుకో...” అన్నాడు.

అతని మాటలకి తనకి నవ్వొచ్చింది. నవ్వుతూ రజనిని దగ్గరకి తీసుకుంది.

మూర్యం వెళ్ళిపోయేక అంతవరకూ ఆ దృశ్యం అసక్తికరంగా చూస్తూవుండి పోయిన తల్లి తండ్రి కొంచెం ముందుకు వచ్చేరు.

“ఎవరమ్మా చంద్రా - అతను?” తండ్రి అడిగేడు చెప్పింది.

“ఈ పాప...?” అర్ధోక్తిలో అపింది అమ్మ.

“ఈ పాప పేరు రజని. ఆయన కూతురు. వారి యింట్లో పరిస్థితులు ఏమీ బాగులేవు. ఆ దుర్భర వాతావరణంలో ఈ పిల్ల జీవితం చిన్నానిన్నమై పోతుందని చెప్పి దీని సంరక్షణలారం నామీద వేసుకున్నాను..”

“అంటే...?” నిత్యర పోతూ అడిగింది అమ్మ.

“అంటే అర్థంకాలేదా అమ్మా; ఇకపై రజని మనింట్లోనే వుంటుంది.” అంది ద్రయోటికగా. తనుతెచ్చే జీతంలాళ్ళమీద బ్రతకాల్సిన అగత్యం వుండడంచేత - తనెంత నాటకీయంగా ప్రవర్తించినా, మాట్లాడినా - అయింట్లో ఎవరికీ ఎదురు చెప్పే దైర్యం, చేప లేవని తనకి బాగా తెలుసు.

అమ్మ అచేతనస్థితిని అనుభవిస్తున్నట్టుగా ఉండిపోయింది.

రిఅదికాదమ్మా...” తండ్రి ఏదో అనబోయేడు.

“నా నిర్ణయానికి తిరుగులేదు నాన్నా - మరేం చెప్పొద్దు - నా సంపాదన నలుగురికి తిండిపెట్టడంలేదూ - అందులోనే మరో ముద్ద - ఈ నోరులేని పసిదానికి చాలదా నాన్నా?”

దెబ్బతిన్న పక్షిలా వింవింలాడి పోయేడు తండ్రి. తనంత కూరంగా ప్రవర్తించగలగడం తనకే రోతగా అవిసింది అతరువాత చాలాపేపు గదిలో రహస్యంగా రోదించింది చంద్ర.

“పాపా.. నీ పేరేమిటమ్మా?” అడుగుతోంది ఉను, రజనిని.

“అ పిల్లకి మాటలరావే. మూగది.” అక్షణంలో -

అ గదిలో ప్రాణవాయువు ప్రసరించడం మానలేదు. కేవలం అందువల్ల

మాత్రమే అక్కడ నమయంలో మూడు ప్రాణాలు ఉపిరి నిలుపుకోగలిగాయి...

....

అపీసులో కొత్తగా ట్రాన్స్ పరు మీద వచ్చి జాయనవుతున్న గుమస్తాగా పరిచయమైన వ్యక్తిని చూస్తూనే నిర్ణాంత పోయింది చంద్ర.

అతను అతను - సూర్యం!

అంత మంది మధ్య- సూర్యాన్ని పరిచయస్థుడిలా పలకరించాలో, అపరిచిత వ్యక్తిలాగా సంబోధించాలో నిర్ణయించు కోలేక తటవటాయిస్తూ వుండిపోయింది.

'నమస్తే. నా పేరు సూర్యం' వికృష్టాన్ని ప్రయ్యలుచేస్తూ అతనే మాట్లాడేడు. ముందు మోసంగా ప్రత్యభివాదం చేసింది.

ఎన్ని జ్ఞాపకాల వంతెనలు దాటేక - మళ్ళీ ఎన్నాళ్ళకి తనివించేడు సూర్యం! చంద్ర కళ్ళలో వీళ్ళు నిలిచాయి. ఎవరూ చూడకుండా కళ్ళు వొత్తుకుని - వశం తప్పి, చెదిరిపోతూన్న ఆలోచనల్ని, మనసునీ ఉగ్గబట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ టైపు మిషనుమీదికి చేతులు పోనిచ్చింది.

తరువాత - సూర్యంతో వంతురిగా మాట్లాడే అవకాశం నాలుగయిదు రోజు లకి కానీ కలగనేలేదు.

ఓ రోజు కాంటీన్ లో కాపీత్రాగుతూ ఒక్కడూ కనిపించేడు. నెమ్మదిగా అతని ప్రక్కకి వెళ్ళి కుర్చీలో కూచుంది.

"సూర్యం-ఎలా వున్నావు?"

అదేం ప్రశ్న! తప్పేసాడు. "మీ ఆవిడ బాగుందా సూర్యం?"

తలుపేడు.

ఓ అరక్షణం నిశ్శబ్దం వేడిగా, వాడిగా తమమధ్య తాండవిస్తోంది.

"పిల్లలెందరు?"

"ఒక్క-పాప-పేరు రజివి"

ఆ తరువాత ఏం మాట్లాడాలో తోచ లేదు. ఇంటికి రమ్మనయినా పిలవలేదు సూర్యం-చంద్రకి మనసంతా కల్లోలంగా తయారయింది.

సూర్యం నిండుకుండలా తనివిస్తు న్నాడు కళ్ళకి అపెదవులమీద చిరునవ్వు అలాగే వుండుండెప్పుడూ. ఆ నవ్వే తనవి సూర్యానికి దగ్గర చేసింది. కావి- పరిస్థితులు మాత్రం తమవి దారుణంగా విడదీసాయి. సూర్యం పెళ్ళి వాళ్ళ మేనమామ కూతురుతో జరిగిపోయింది. సూర్యం తండ్రి చిక్కుకున్న ఆర్థిక విషవలయంలో సూర్యం మేనమామ చేసిన వహాయానికి ప్రతిఫలంగా సూర్యం అయిన కుమార్తెను చేపట్టక తప్పలేదు.

తను... :

తన మీద ఆధారపడ్డ చెల్లెల్ని, తల్లిని, తండ్రిని అన్యాయం చేయలేక అవివాహితగా వుండిపోవలసి వచ్చింది. ఇలా ఎన్నాళ్ళు? ఈ త్యాగానికి ఏది పర మార్గం? తన జీవితానికి ఏది గమ్యం? ఎక్కడికీ విరవదీక యాత్రాపథం?

ఒక్కోసారి తనకి ప్రాణం కడతేరి పోయినట్లుగా అయిపోతుంది. మనసు

చించుకున్నట్లుగా గందరగోళంగా తయారవుతుంది.

ఎవరూ తన భతిష్యత్తు గురించి, వినాహం గురించి, మఱం గురించి వట్టింతుకోవటం లేదన్న ఆలోచన వచ్చి నిలువునా దహించుకు పోతున్నట్లుని పిస్తుంది. అసతా ఆలోచన మనసునికి జరిచావుగా రానివ్వడానికే భయంకో కంపించిపోతున్నట్లు కనిపిస్తారు.

ఒక్కో ఆవేళపుక్షణంలో - జీవితం మీద విరక్తి పెచ్చుపెరిగిపోయి-అందర్నీ పేరుపేరునా తిట్టిపోయా నివిపిస్తుంది. చుట్టూ వెలుగు ప్రసరింపజేస్తూ తనెం దుకు కొవ్వొత్తిలా హరించుకు పోవాలని పిస్తుంది. ఏడుపొస్తుంది. పిచ్చెత్తినట్లు అరవాలనిపిస్తుంది.

కాని-వారి ప్రవర్తనలో నిదీకృత మైన దైన్యం అవసరం గుర్తొచ్చి మన వంశా ఆర్గ్రీటూకమై చలించిపోతుంది.

తన ఆవేదన తనలోనే అణచుకుని తన విషాదం తనకే మిగుల్చుకుని-ఇలా విస్ఫారంగా కాలం గడపాల్సిందే.

కాని-జీవితం ఎంత విచిత్రమైనదో:

తననాడు కాకుండా పోయిన సూర్యం కూడా-నంసార జీవితంలో ఎన్నో ఒడిదుడుకులనీ, కష్టాలనీ - అనుభవిస్తున్నాడని తెలుసుకుని నివ్వెరపోయింది.

ఆ గంభీరత వెనుక ఎంత దీనత్వం? ఆ చిరునవ్వు వెనుక ఎంత విషాదం? ఇంటి వర్షితుల గురించి సూర్యం

ఎప్పుడూ పెదవి విప్పి ఒక్కమాట కూడా అనలేదు. ఒక్కసారి కూడా తన బాధలు వెల్లడోసుకోలేదు--

సూర్యం గురించి అపీసులో అంతా తరోరకంగా వ్యాఖ్యానాలు ప్రారంభించేరు. ఎవర్నీ ఎప్పుడూ యింటికి పిలవడనీ-ఎవరయినా ఆ ప్రసక్తి తీసుకొస్తే దాటవేస్తుంటాడనీ - భార్యని నలుగుర్లోకి తీసుకురాని మూర్ఖుడనీ-ఒట్టి అనుమానపు మనిషి అనీ - అతని భార్య బొత్తిగా అనాకారి అనీ - ఆమెని అస్తమానం గొడ్డుని బాదినట్లు బాదుతూ హింసిస్తూ వుంటాడనీ-ఇలా ఎన్నెన్నో--

ఇవన్నీ తెలిసి కూడా సూర్యం వట్టింతుకోలేదు. విర్వికారంగా ఊరు కుండేవాడు.

కనీసం తననయినా యింటికి పిలవలేదు సూర్యం. తనే కుతూహలం దంపుకోలేక అతని యిల్లు కనుక్కుని, తనంతట తానుగా వెళ్ళింది.

వెళ్ళి :

అక్కడ పరిస్థితి చూసి విస్తుపోయింది. విబ్బరంగా, దైర్యంగా కనిపించే సూర్యం-అంతరంగంలో ఎన్ని వ్యధలకి లోనవుతున్నాడో స్వయంగా చూసి ప్రమాన్వడిపోయింది.

సూర్యం భార్య-మతిస్థిమితంలేని మనిషని గ్రహించి చంద్రకి గుండె ఆగినంతవనయింది. అవిడకా లక్షణాలు చిన్నప్పటినుంచీ వున్నాయనీ-వినాహం

అయ్యేక మరింత విజృంభించాయనీ
తెలిసికొని వణికిపోయింది చంద్ర

అంతేకాదు—

సూర్యం కూతురు రజనీ—ఆ పిల్ల
మూగదని తెలిసాక చంద్రని ఎవరో
చెకచెకమని కొట్టి హింసిస్తున్నట్టుగా
పేదన కలిగింది.

ఆపిల్ల తల్లిచేత దెబ్బలు తినవీరోజు
లేదుట. ఉన్నా దం లో చేతికందిన
వస్తువుతో పిల్లని కొడుతుందిట అమె.
కన్నబిడ్డ అనే గ్రహం పు కూ డా
లేకుండా ప్రవర్తించే అమెతో సూర్యం
ఎన్ని ఆరాటానికి లోనవుతున్నాడో—
ఎంత యా త న కు గురవుతున్నాడో
తలుచుకుంటే గుం దె ద్రవించుకు
పోయింది చంద్రకి.

తల్లి ఆనాడరణితో— ఇంట్లో అను
క్షణం నరకంగా మారే అ దుర్భర నాతా
వరణంలో మానసికంగా చితికిపోయి—
తిన్నది హితవుకాక— రజనీ ఎందిన
పుల్లలా— కళ్ళలో జీవం నిలుపుకొని
కనిపించేవరికి తను మనసువిగ్రహించుకో
లేకపోయింది.

ఆ పిల్ల నెలాగయినా తను రక్షించా
లనీ— ఆ పిల్ల బా గో గు ణ చూపే
బాధ్యత తను తీసుకోవాలనీ—ఆ విధంగా
సూర్యం మందే గుండెకి వూరట కలిగిం
చాలనీ అనిపించింది.

ఇదే విషయం సూర్యంతో చర్చించి,
సూర్యం చెప్పినా వినకుండా ఎన్నో

అదర్భావాలతో— ఎంతో ఉన్నతమయిన
అలోచనలతో— దైర్యంగా రజనీ బాధ్యత
స్వీకరించింది.

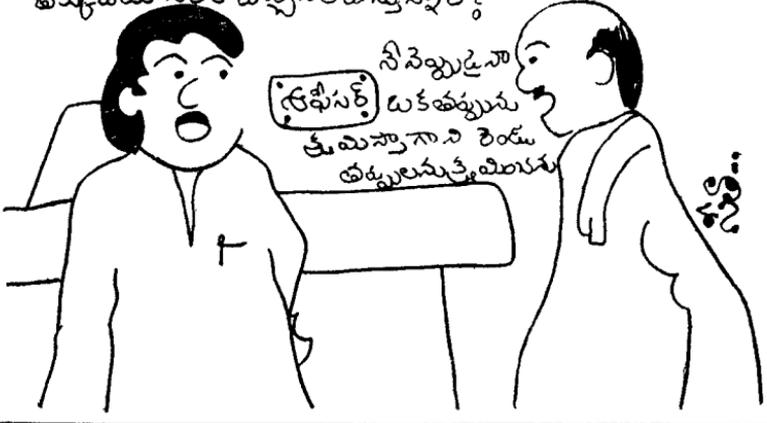
అంతే...

కాని రజనీ యింట్లోకి వచ్చిన
తరువాత కానీ సూర్యం మాటల్లోని చేదు
సత్యాలు, జీవితానుభవం గుర్తింపుకి
రాలేదు.

ఉద్యేగంతో, ఒక మంచి పని చేయా
లన్న ఆరాటంతో తను చేసినదానికి ఎన్ని
ప్రతిఫలనలు ఎదురవుతాయో ఊహించ
లేకపోయింది. తీరా ఆ పరిస్థితి ఎదురై
ఉక్కిరి బిక్కిరి చేస్తూవుంటే నిలద్రొక్కు
కునే గుండెదిటవులేక కంపించిపోకోంది
తను.

అపీసులోనూ, బయటకూడా తమ
గురించి రకరకాల వదంతులు బయలు
దేరాయి. రజనీని అర్థంగా పెట్టుకుని
పిచ్చి భార్యతో వేగలేకపోతున్న
సూర్యాన్ని తనవెంట తిప్పుకుంటోందని
అంతా రకరకాలుగా నీచంగా చెప్పుకోవ
టం, అనటం ప్రారంభించేరు. సూర్యం
కుటుంబ పరిస్థితి ఎంత గోచ్యం గా
వుంచినా ఆ విషయాలన్నీ కూపీలాగందే
విద్రవట్టని మనుషులు తలో రాయి
వివరటం ప్రారంభించేరు. తమ యింట్లో
అమ్మకి నాన్నకి కూడా ఆ పిల్లని తను
చేరదీయడం సుకరామూ యిష్టంలేదు.
తమ అభిప్రాయం వెల్లడించుకోలేని

క్రిందటి సెల పొగపాటున మేకు పదిరూపాయలు ఎక్కువచ్చాయి. అప్పుడు మి మాట్లాడుకుంటూ గమ్మన పూరుకున్నారు. అప్పుడు ఒక్కవయస్కుని కి వచ్చినట్లు చూస్తున్నారా?

పరికితనంకో వాళ్ళు లోలోనే సతమత మైపోతూవుండటం గమనిస్తునే వుంది. ఆ ముఠాకుల్లాంటి మాటలు, నిందలు అంతై యింతై తనని చుట్టుముట్టి రోజు రోజుకీ ఊపిరాడనివ్వకుండా చేస్తున్నాయి ఈ పరిస్థితివి ఎదుర్కోగలిగే సత్తా తనకి లేకపోతోంది.

తన చుట్టూ పరిస్థితులు వికటించి, హేళనలు శ్రుతిమించి-తను మానసికంగా వ్యధాకి లోనవుతూ వుంటే - ఒక్కోసారి రజని బాధ్యతను తన స్వీకరించడం పొరపాటేమోనని కూడా అనిపించ సాగింది.

అన్యాయంకాదూ! మరెండుకు రజనిని గొప్పగా తీసుకొచ్చినట్టు? తన చిత్ర ప్రవృత్తి తనకే అవగతం కావటం లేదు. తన మనస్థితి తనకే రోతగా వుంది. వెగటు కలిగిస్తోంది.

ఏ నమాణాన్ని భాతరుచెయ్యకూడ దని గర్వించిందో- ఆ నమాణాన్ని చూసే తనిప్పుడు బెదిరిపోతోంది. గజ గజా వణికిపోతోంది. పరికిగా దాని వీడ కూడా కనమీద పడటాన్ని భరించలేక పోతోంది.

సూర్యం చెప్పే మాటలు పదే పదే గుర్తొస్తున్నాయి:

'జీవితం మనం చెప్పేలా వడిచేది కాదు చంద్రా- జీవిత వాస్తవం కఠిన శిలం శాకిడికి తట్టుకోదానికి సతతమూ సిద్ధంగానే వుండాలి. అదే అనుభవం. అదర్పం వేరు. ఆచరణ వేరు. రెంటికి మధ్య అనంతముయిన అగాధం వుంది. ఊహ వేరు- వాస్తవం వేరు. ఏదో అనుకుంటాం. ఏదో సాధిస్తామనీ - సాధించగలమనీ- అందుకు మార్గం మందరంగా, సూటిగా, న జా వు గా

వున్నట్టుగా కనిపిస్తుంది. కాని- ప్రయత్న సాఫల్యంలో తమ యాత్రాపథంలో ఎదురయే కష్టాలు- అటపోటులు- వీటికి తట్టుకోగలగడం చాలా కష్టం- అందుకేనే దైర్యం, పట్టుదల, అత్యుత్సాహం, అవగాహన వుండాలి....'

నిజం....

తనలో ఉద్రేకం తప్ప అభినివేశం లేదు. ఆశయం తప్ప - సమ్యగవగాహన లేదు. అందుకే ఓడిపోయింది తను....

ఇంక- రజనిని తను యింట్లో ఒక్కక్షణం కూడా వుంచుకోలేదు. చంద్ర కళ్ళనుంచి వెళ్ళగా కన్నీరు వరదగా ప్రవహిస్తోంది.

కరెంటు వచ్చి, లైటు వెలిగింది. పేను మళ్ళీ కబ్బించేస్తూ తిరగటం ప్రారంభించింది. చంద్ర పమిటతో ముఖం తుడుచుకుంది. అలాగే పీసు వేపు చూసింది.

పదవుతోంది. మరో గంటలో జనతా బయల్పడుతుంది.

సూర్యాన్ని కలియాలి తన ఆశక్తతనీ, అసమర్థతనీ అంగీకరిస్తూ రజనిని అప్పగించాలి అని ఆలోచించింది....

సూర్యం భార్యతోపాటు వెళ్ళిపోతున్నాడు. అంతటా నిప్పులు చెరిగినట్లు చెలరేగిన పుకార్లతో - సిగ్గుతో, అవమాన భారంతో క్రుంగిపోతున్న తన ముఖంలోకి చూడలేక - ప్రయత్నం

మీద దిద్దిచేయించుకుని మరీ వెళ్ళిపోతున్నాడు.

వెళ్ళి, రజనిని అప్పగించాలి. సూర్యం ఏమనుకుంటాడో? తనని చూసి నవ్వుకుంటాడేమో? ఎన్నో అదర్బాలు వల్లించి, దానికొకటి పలికిన తను - ఇప్పుడేలా అర్థాంతరంగా 'నీ అర్థునువ్వు అనుభవించు' అన్నట్టుగా రజనిని, ఆ నోరులేని పసిపిల్లను- తిరిగి ఆపిచ్చి కల్లి బారిని పడేస్తూవుంటే - సూర్యం ఎంత బాధపడతాడో? తననెంత చులకనగా చూస్తాడో?

'కాని, తప్పదు -' నీరసంగా అనుకుంది చంద్ర - ఈ పిల్లని యింట్లో వుంచుకుని తను మరింత యీ ఎదురు తిరిగే కలకల సముద్రాలని అధిగమించలేదు. అవమానాలని, దూషణలని, తిరస్కారాలనీ, తట్టుకుని భరించగలిగే దృఢసంకల్పం, అత్యున్నత దైర్యం తనకి లేవు గాక లేవు.

ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినదానిలా చప్పున మంచంమీద నుంచి లేచింది చంద్ర. ముఖంమీద నీళ్ళు చల్లుకుంది. రేగిపోయిన జుత్తుని చేత్తో పవరించుకుంది.

రజని బొంతమీద అమాయకంగా విద్రపోతుంది తల్లిదగ్గర లభించని భద్రతని సంకోషంగా అనుభవిస్తున్నట్టుగా నిశ్చింతగా పడుకునివుంది.

చంద్ర భారంగా నిట్టూర్చింది.

రజనిని లెపింది. ఆ పిల్ల బట్టలన్నీ పంచీలో వర్షింది. రజని ఆయోమయంగా చూస్తూ వుండిపోయింది

జానకమ్మ వచ్చి ద్వారానికి అనుకుని ఆశ్చర్యంగా యిదంతా చూస్తోంది.

"రజనిని సూర్యానికి అప్పగించి వస్తాను." ముక్తసరిగా చెప్పి రజనితో పాటు బయల్దేరింది చంద్ర.

చంద్ర రజనితో స్టేషనుకి చేరేసరికి రైలు వచ్చి అగివుంది సూర్యం భార్య కిటికీ దగ్గర కూచుని ఎటో వెర్రిచూపులు చూస్తోంది. సూర్యం ప్లాట్ ఫారం మీద నింబడి వున్నాడు.

"సూర్యం... " పిలిచింది చంద్ర.

ఎటో చూస్తున్నవాడల్లా ఆ పిలుపుతో అటు చూసేడు. "చంద్రా - వచ్చేవా!" అన్నాడు, తను రావటం తప్పరని గ్రహించినట్లు. ఆ గొంతులో అత్రత లేదు. ఆశ్చర్యం లేదు. కొర్రు పాటు లేదు.

"ఇడిగో, రజని .. రజని...." ఏం చెప్పాలో తెలిక నగంలో ఆపేసింది చంద్ర అమె గుండె నహానదా చిద్ర మైపోతున్న దనిపించింది. మాటలు గొంతు దాటి వెలువడలేదు కళ్ళు దారా పాతంగా వర్షించసాగాయి

"బాదపదికు చంద్రా - రజని బాధ్యత నువ్వు స్వీకరిస్తానన్నప్పుడు దాని భవి

ష్యత్తు బాగుండటో కన్నదని నేనుకూడా కొంచెం అశవద్దమాట విజం. కాని....

రజని నీకు కూడా భారంగా, ఒక తీరని వసున్యగా అవుతుందని నాకు తెలుసు. ఆ పరిస్థితునికి తట్టుకునే వి బ్బ రం వీకుండదనీ - రజనిని తిరిగి అప్పగిస్తా వనీ తెలుసు..."

చంద్ర ఆశ్చర్యంగానూ ఆయోమయంగానూ అతని వేపు చూడసాగింది.

"అందుకే చంద్రా - ఇడిగో మొత్తం మూడు టెక్కెట్లు తీసుకున్నాను. రెండు మాటూ - అరటిక్కెట్లు రజని కోసమూ"

ఆ మాటలు వింటూనే భక్కున రోదించసాగింది చంద్ర. "చ- ఈరుకో చంద్రా- ఇప్పుడేం జరిగిందనీ-" ఓదార్పు దానికి ప్రయత్నించాడు సూర్యం.

"సూర్యం నీ గుండె బ్రద్దలయి పోవటం లేదూ? నీకు దుఃఖం రావటం లేదూ?" వెక్కిళ్ళ మధ్య అడిగింది చంద్ర.

సూర్యం పెదవులమీద ప్రాణవంత మయిన చిరునవ్వు మెరిసి మాయమైంది.

చివ్వున ఉబికినస్తున్న కన్నీటి తరం గాలి మధ్య సూర్యం రూపం మహోన్నతంగా గోచరించింది చంద్రకి.

'ఈ సువిషికి ఎప్పటికీ ఆర్థింకాదు' అనుకుంది మనసులో.

అవును - సూర్యుడికి చీకచేమిటి?